

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrlet 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Deželni zbor v Gradei.

Sedaj je doba deželnih zborov. Dne 3. marcija so se zbrali blizo vsi, v vséh kronovinah; izjema je samo pri deželnem zboru za Bukovino, v Črnovicah in pri tem zato, ker je večina poslancev odložila poslanstvo iz uzroka, o katerem smo že na drugem kraju govorili. Nam se ta ne zdi že le toliko važen, toda za-nje je že bil, kajti resni možje ne storijo važnih rečij brez važnih uzrokov.

Tudi deželni zbor v Gradei je imel tedaj v četrtek svojo prvo sejo. Skorej vsi gg. poslanci so bili navzoči. Pred njo je bila slovesna sv. maša, ali so bili tudi pri njej gg. poslanci, vsaj po večini navzoči, tega ne vemo, toda tako stoji v zapisniku dež. zbora in zato je že tako bilo. Pri seji sami je imel, kar se razumeje samo ob sebi, deželni glavar, grof Wurmbbrand prvo in skorej edino besedo. Iz njega govora povzamemo to-le: Na prvo je pozdravil gg. poslance, zatem pa se je spominjal žalosti, ki je zadela v začetku tega leta presvetlo cesarsko rodbino vsled smrti dveh nadvojvod. V znamenje sočutja so te besede dež. glavarja poslušali gg. poslanci stoječ in isto se je zgodilo, ko se je dež. glavar spominjal smrti uda dež. zbora, g. dr. Lippa. Na dalje pa je g. dež. glavar opomenil, da je deželni zbor lani dopolnil svoje 30. leto in da je njegovo delovanje se spisalo ter v peterih zvezkih natisnilo. Gospod dež. glavar sodi, da smejo gg. poslanci z veseljem gledati nazaj, na delovanje dež. zbora, ki se popisuje v onih zvezkih. V marsikaterih rečéh se je gospodarstvo naše dežele neki obrnilo na bolje, odkar se shaja deželni zbor v Gradei.

Gospod deželni glavar preide nato na delo, ki še čaka dež. zbor in v tem stoji neki v prvi vrsti deželna zavarovalnica. Ta ima se napraviti tako, da prevzame dežela zavarovanje zoper vsako škodo, ki nastane po kakih uimi, na-se, na svojo skrb. Za to pa je treba, da

se zavaruje vsaki posestnik in za vsako škodo po uimi ter da stojé vsi posestniki cele dežele za to, da se izplača vsakemu škoda, ki mu je prišla iz katere koli uime. V drugih besedah se reče to, da naj bode cela dežela prisilna in vzajemna zavarovalnica: vsak posestnik se mora zavarovati zoper škodo vsake uime in vsem skupaj bode nositi stroške za tako škodo. Za g. deželnim glavarjem je govoril potem še c. kr. namestnik, baron Kübeck ter je izrekel, da bode vlada, kakor doslej, tudi v tem zborovanji rada storila vse, kar bi sklenil dež. zbor v prid cele dežele.

Druga seja dež. zbora je bila potem koj v petek, dne 4. marcija. V tej so volili gg. poslanci tiste gospode, ki imajo v raznih odsekih pregledati nasvete, ki se stavijo ali že od c. kr. vlade ali pa od gg. poslancev za to, da jih potem v zboru ali vsprejmejo za postavbo ali pa jih zavržejo za take, da nič kaj ne kažejo na korist dežele. Da imajo nemški liberalci večino v stajarskem deželnem zboru, to je znano. Oni torej v te odseke volijo, kakor se jim ljubi. Letos so ti gospodje pa bili nekoliko pravični in so torej volili v odseke tudi nemške konservativce in naše, slov. poslance. Odseki pa so ti-le: 1. finančni: grof Attems, Endres, dr. Kienzei, grof Kottulinsky, dr. Neckermann, Pfrimer, dr. Reicher, Vogel, dr. Wunder, Kaltenegger, dr. Lipold in Proboscht. — 2. občinski: dr. Bayer, dr. Link, dr. Kotzbeck, dr. Portugall, Posch; baron Störk, Thunhart, dr. Serneck in Wagner. — 3. poučni: dr. Bayer, dr. Goldbacher, baron Hackelberg, Kautschitsch, Koller, baron Moscon, grof Stürckh, Hagenhofer in Robič. — 4. poljedelski: Forcher, dr. Heilsberg, Köberl, grof Kottulinsky, Pongratz, baron Störk, Sutter, Hagenhofer in dr. Radaj. — 5. železniški: pl. Förster, dr. Heilsberg, dr. Kokoschnegg, Koller, Mayr, Posch, dr. Reicher, Rochlitzer, Vogel, Proboscht, Vošnjak in Wagner. — 6. prošinski: baron Melnhof, Mayr, Morre, baron Moscon, grof Stubenberg, dr. Dečko in Kurz.

Tretja seja je bila v ponedeljek in so se v njej

potrdile nekatere nove volitve in bilo je prvo branje nekaterih predlogov.

V članku »Občinske volitve na Slatini« Vašega lista št. 7 od 18. februarja t. l. govori se tudi o soli, katero je »Deutscher Schulverein« občini v rabo prepustil. Ker je to, kar se tam trdi, večinoma neresnično, zahtevam kot načelnik okrajnega šolskega sveta, da se sprejme sledeči popravek na podlagi § 19 t. p.

Ni res, da je »Deutscher Schulverein« omenjeno šolo občini vrival; resnica pa je, da je »Deutscher Schulverein« to šolo le čez prošnjo občinskega zastopa in okrajnega šolskega sveta na svoje lastne stroške zidal, brez da bi bila občina le en krajcar uročila. Res tudi ni, da ima občina kakšno si bode plačilo, za to, da šolo rabi, ker njej jo je »Deutscher Schulverein« brez vsakega plačila v rabo prepustil in le-ta tudi na svoje stroške za poslopje skrbi.

Res je sicer, da si je »Deutscher Schulverein« na to svoje lastno poslopje od Mariborske hranilnice 10.000 gld. izposodil, katere ima pa sam poplačati, kakor tudi sam činž plačuje. Res konečno ni, da »Deutscher Schulverein« od občine za to šolo bodi-si one 10.000 gld. ali pa še daljše 8000 gld. in sploh le en krajcar zahteva.

Slatina, dne 1. marca 1892.

Opomba uredništva: Le-ta »popravek« ima skoraj toliko neresnic, kolikor besedij. 1. Na Slatini ni »načelnika okrajnega šolskega sveta«. 2. V našem članku ne stoji nikjer, da je občina že vložila kaj za šolsko poslopje šulvereina; zoper kar se torej gosp. »načelnik« vzdiguje, to ne zadeva našega članka, ampak je sad njegove domišljije in more biti tudi slabe vesti. 3. Sedaj šulverein res ne tirja niti hranilničnih 10.000 niti svojih 8000 gld. od občine, toda kako tudi, saj še občina ne rabi poslopja, ki mu ga šulverein ponuja! 4. Z ozirom na te neresnice pa si človek tudi lahko posname, zakaj da se g. »načelnik okrajnega šolskega sveta« ne podpisuje pod le-ta »popravek«, skovan v Celji — na ljubo nemškemu šulvereinu.

Cerkvene zadeve.

Janez Kramberger, župnik Vurberški.

VII. Premišljevanje. — »Kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce«, tako uči Kristus naš Gospod. Mat. 6, 21. Zaklad pobožnega duhovnika je trpljenje Kristusovo, s katerim je naš Zveličar poravnal krivico, katero smo mi s svojimi grehi Bogu prizadeli. Sveti križ je znamenje našega odrešenja; na njem izvirajo iz desne strani Jezusove vse milosti, ki se po daritvi sv. maše in po sedem svetih zakramentih v naša srca izlivajo. Zato se pa tudi vsak katoliški duhovnik, ki ljubi Boga in išče izveličanja neumrjočih duš, s posebno ljubeznijo sv. križa okleplje. Da so si naš rajni gospod na svoji prvi božji poti v Marijino Celje železen križ kupili, ki jih je spremljal po vsem njihovem pozemeljskem potovanju, to sem že preje omenil. Skrbeli so pa tudi za to, da so se kapelice in znamenja sv. križa, postavljena kraj potov, po njihovi fari skrbno popravljala, in o posebnih svečanostih čedno s svetlicami ovenčala. Na znožju Vurberškega brega proti Grajeni je postavil svoje dni pobožni sosed prav lep križ in je dal v farne bukve zapisati, da hoče on in njegov rod za njim za to skrbeti, da se bo sveto znamenje vedno dostojno popravljalo. Ko je pa steber strohnel in se je sv. križ podrl, se ni

našel nikdo, ki bi bil za popravilo skrbel, dasiravno so gospod opominjali in prosili. Zato so pa naročili, ko ni vse nič pomagalo, sami na svoje stroške novo podobno Zveličarjevo pri domačem umetniku pri sv. Lenuartu, in dali so posekati lep raven hrast v svoji hosti in tako so postavili nekaj proč od prejšnjega stališča, na lepem mestu, kjer se srečajo tri ceste, prelep in velikanski križ, ki jih je za vsem stal blizo 70 gld. Povabili so potem milostljivega prošta Ptujskega, naj bi sveti križ blagoslovili, prijatelju svojemu so pa naročili, naj spregovori o sv. križu primerno besedo. Govoril je pa prijatelj o tem, da naj spominja znamenje sv. križa vse mimogredoče, da gleda Bog na vsa naša pota, da vse vidi in vse ve, in da se torej greh delati ne sme. Ob nedeljah pa, kedar bodo mimo križa k cerkvi hodili, naj jim sv. križ pove, da pojdejo sedaj k nekrvavi daritvi sv. maše, ki je živ in resničen spomin in ponovljenje krvave daritve na sv. križu, in da naj tukaj pri tem križu vsi posvetni govori nehajo, da bodo tako lepo zbrani k presveti daritvi pristopili in pobožno moliti zamogli. Sv. križ naj pa tudi vsem mimogredočim oznanjuje, kako svet je Bog, in kako neskončno mu je greh zoperen. Če se je namreč nad zelenim lesom, nad nedolžnim Jagnjetom, jeza božja tako razlila, kaj se bo še le zgodilo z nami, ki smo suhe veje na debelu sv. katoliške cerkve! Sv. križ nam pa tudi pové, kaj je človeška duša vredna, ker jo je odkupil naš Zveličar s svojo rožnato krvjo; pové nam pa tudi, kako lepa so sv. nebesa, ker je hotel Jezus toliko pretrpeti, da bi nam sveti raj odprl; pové nam pa tudi sv. križ bolje kakor vsako popisovanje, kako strašno mora biti peklenko trpljenje, ker je Jezus Kristus rad vse to pretrpel, da bi le nas večnega pogubljenja rešil. Gospodu župniku je pa rekel, naj se tolažijo na svojih težavnih spovednih potih, kedar se vsi utrujeni na strmi hrib vračajo, s pogledom na sv. križ in s spominom na besede (Gospodove): »Kdor hoče za menoj priti, naj zatajuje samega sebe, naj svoj križ na svoje rame zadene, in tako naj hodi za menoj! Kdor svoje življenje izgubi zavaljo mene, ga bo našel.« Mat. 16, 24. Kakor bomo videli, so gospod župnik v resnici dali življenje za svoje ovce in vem, da so čuteč bližnjo smrt, ko so se zadnje krat mimo križa domu vračali, še enkrat na njega pogledali in rekli: »Gospod, za Tebe sem živel, za Tebe sem trpel; vsprejmi mojo daritev, ki sem Tvoj živ in mrtev. Amen!«

Ko so rajni gospod to bogoljubno delo dokončali, se njim je pa veliki križ na pokopališču podrl. Takoj so se poprijeli popravila, ali dognati ga niso mogli več popolnoma. Še enega križa moram omeniti, ki je rajnemu gospodu toliko veselje napravil, da so se posolžili, ko so ga zagledali. Naš milostljivi knezoškof so lansko leto sv. Očeta rimskega papeža Leona XIII., ko so jih v Rimu kot vidnega poglavarja vse katoliške cerkve počastili, za slovo še prosili, naj jim blagoslovijo nekoliko dragocenih križev za duhovnike lavantinske škofije, in naj za križe odpustke dovolijo. Sv. Oče so škofovi želji radi ustregli, so križeke blagoslovili in z odpustki obdarovali za vse umirajoče, katerim dušni pastir križek poljubiti dajo. Tak prelep križek so naš milostljivi knezoškof tudi našemu rajnemu gospodu župniku po prijatelju poslali, naj bi njih tako razveselili, v njihovih težavah potolažili, in v stanovitnosti do konca potrdili. — To znamenje škofovske milosti in pa pohvalno priznanje višjega pastirja o priliki lanske sv. birne, je bilo rajnemu gospodu menda zadnje posvetno plačilo za njihov preveliki trud. Ko so mi svoje veselje nad srečnim izidom škofovega obiskovanja o birmi odkrili, sem jim rekel: »Ljubi prijatelj, kaj se le bode v nebesih, ko ne bodo več samo škof svoje roke zadovoljno na